

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7C/193/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814200641
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814200641.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, Bardejovská 6, Košice zast. JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., Garbiarska 5, Košice proti žalovanej: P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX S. XXX, zast. opatrovníčkou P.H. W., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Humenné o zaplatenie 60,60 eur s príslušenstvom t a k t o

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 60,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne z dlžnej istiny od 22.02.2013 do zaplatenia a trovy konania, ktoré pozostávajú z iných trov konania vo výške 18,20 a z trov právneho zastúpenia vo výške 49,28 eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú uhradiť istinu v sume 60,60 eur s príslušenstvom ako aj trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaná sa pri cestovaní dopravným prostriedkom žalobcu dňa 21.02.2013 nepreukázala platným cestovným lístkom. Žalobca (kontrolný pracovník) jej preto v súlade s § 12 a § 14 zákona č. 56/2012 Z.z. (o cestnej doprave) resp. § 8 zákona č. 514/2009 Z.z. (o doprave na dráhach) a v súlade s platným Prepravným poriadkom a Tarifou DPMK, a.s. uložil zaplatiť cestovné 0,60 eur a sankčnú úhradu (prirážku) pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom 60 eur, spolu vo výške 60,60 eur. Žalovaná túto sumu napriek písomnej upomienke neuhradila.

Vo veci súd vydal platobný rozkaz zo dňa 18.02.2014, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk. Súd preto vykonal šetrenie pobytu žalovanej. Šetrením súd nezistil iný aktuálny pobyt žalovanej, a preto jej uznesením zo dňa 5.5.2014 č. k. 7C/193/2014-24 ustanovil opatrovníčku na zastupovanie v konaní.

Opatrovníčka žalovaného žiadala, aby súd rozhodol v zmysle predložených listinných dôkazov v súlade so zákonom. Zároveň vzniesla námietku premlčania.

Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 21.02.2013, výzvou k úhrade pohľadávky zo dňa 26.02.2013 a zistil tento skutkový stav:

Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 21.02.2013 je zrejmé, že žalovaná cestovala na linke č. 71, pásma T1, voz č. 1005 bez platného cestovného lístka.

Výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 26.02.2013 zaslanej žalovanej mu žalobca oznámil, že voči nej eviduje pohľadávku vo výške 62,30 eur, z titulu nezaplateného cestovného vo výške 0,60 eur, úhrady vo výške 60 eur a ostatné náklady vo výške 1,70 eur. Žalovanej bola poskytnutá dodatočná lehota na uhradenie vzniknutej pohľadávky žalobcu.

Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená (§ 772 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 12 ods. 2 písm. a), b) zákona NR SR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení

a) vylúčiť z prepravy cestujúceho, ktorý napriek upozorneniu neuposlúchne pokyn alebo príkaz podľa odseku 1, poruší povinnosť podľa prepravného poriadku, neoprávnené sa zdržiava v autobuse, svojím správaním ohrozuje bezpečnosť prepravy, narúša pokojnú a pohodlnú jazdu autobusu, znečistí autobus alebo obťažuje cestujúcich, ako aj osobu nespôsobilú na prepravu podľa prepravného poriadku,
b) uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

V zmysle § 14 ods. 1 písm. d) citovaného zákona cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

V zmysle § 14 ods. 2 citovaného zákona, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonomnom zástupcovi.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona cestujúci je povinný

a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výtlačná cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona Tarifa upravuje

a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,
b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,
c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,
d) ceny za prepravu autobusových zásielok,
e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a
f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

V zmysle § 17 ods. 2 citovaného zákona sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

Doprovca je povinný zverejniť tarifu na svojom webovom sídle a zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v cestovnom poriadku, a ak je to možné, aj v priestoroch autobusovej stanice a v autobusoch, a aby osádka autobusu a revízori boli schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej (§ 17 ods. 3 citovaného zákona).

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR číslo 87/1995 Z.z. účinného od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 108 Občianskeho zákonníka, práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovaná cestovala bez platného cestovného lístka, čím porušila zákon. Za porušenie tejto povinnosti jej zákon ukladá povinnosť zaplatiť úhradu do stonásobku základného cestovného. Základné cestovné v danom prípade bolo 0,60 eur a žalobca žiadal priznať úhradu vo výške 60 eur, teda v súlade so zákonom, preto súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 60 eur a cestovného v sume 0,60 eur.

Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania dňom 22.02.2013, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške 5,75 % ročne. Výška úrokov z omeškania je určená ako 5 percentuálnych bodov + základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu t.j. 0,75 %).

Opatrovníčka žalovanej vzniesla námietku premlčania nároku. Žalovaná cestovala bez cestovného lístka dňa 21.02.2013, žaloba bola podaná na súd dňa 30.01.2014, teda v zákonom stanovenej 1-ročnej premlčacej lehote a preto námietka premlčania nebola znesená dôvodne.

O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Keďže žalobca mal vo veci plný úspech, súd zaviazal žalovanú zaplatiť trovy konania v sume 18,20 eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 eur a poštovného vo výške 1,70 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 49,28 eur za 2 hlavné úkony (prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd) a 16,60 eur podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb spolu v sume 33,20 eur, 2 x režijný paušál a 8,04 eur v sume 16,08 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl., teda spolu trovy právneho zastúpenia v sume 49,28 eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je u vedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.